

Geachte voorzitter, wethouders, raadsleden en overige toehoorders,

Allereerst dank aan het college en de ambtenaren voor de kadernota, de daaropvolgende raadsinformatiebijeenkomst met een heldere technische toelichting onder leiding van wethouder Warmerdam en de moeite die is gedaan om alle vragen te beantwoorden. Wij hebben daar veel waardering voor.

Voor ons ligt de kadernota.

Een bijzondere nota omdat hij met een bepaalde bril op is geschreven. Voordat de definitieve vergoedingen van de Rijksoverheid uit het gemeentefonds bekend waren. Een nota geschreven vanuit het perspectief dat alle zeilen bijgezet dienden te worden om de begroting min of meer sluitend te krijgen.

Rosendaal '74 heeft veel waardering voor de inspanningen en zoektocht van het college in deze fase naar zowel bezuinigingen als extra inkomstenbronnen.

Pas nadat deze kadernota het levenslicht had gezien, werden de nieuwe vergoedingen via het gemeentefonds bekend. En aangezien deze aanmerkelijk positiever uitpakte dan verwacht, is er opeens sprake van een ruim positief saldo bij gelijkblijvende uitgaven. Een meevaller dus. Ter indicatie: wij hebben het hier over een jaarlijks positief saldo van gemiddeld 300.000 euro gedurende de komende vier jaren.

Dit gegeven biedt extra speelruimte voor uitvoering van beleid en stelt het college wat ons betreft in staat om voortvarend van start te gaan met de realisering van de speerpunten uit het coalitieakkoord.

In de kadernota gaat het college uit van de voortzetting van het huidig beleid met inbegrip van de ingezette weg ten aanzien van onder andere de doorontwikkeling van de organisatie, de verduurzaming van het eigen vastgoed, de geleidelijke vervanging van asfaltbestrating door klinkers, het vervangen van fietspaden en het reguliere groenonderhoud. In het sociaal domein vindt conform raadsbesluit een uitbreiding in de interne capaciteit plaats. Geld voor veel extra's leek er niet te zijn. De kadernota speelt om die reden tot nu toe dan ook slechts in beperkte mate in op de speerpunten uit het coalitieakkoord. Echter, nu er meer financiële ruimte is, vragen wij het college voorrang te geven aan de volgende onderwerpen.

- ☐ Wij bepleiten om de aanpak van kwetsbaarheid van de organisatie (uitval), toekomstbestendigheid, competenties, opdrachtgeverschap en de gemeentelijke regierol hoge prioriteit te geven. In het licht van behoud van onze zelfstandigheid als gemeente is dit een eerste voorwaarde.
- ☐ Ten aanzien van de energietransitie ontvangen wij voor de behandeling van de begroting graag vooraf een totaaloverzicht van de uitgaven tot nu toe. Wat is reeds uitgegeven, waar zijn verplichtingen voor aangegaan en wat zit er in de planning, zowel in totaal als per werklijn.
- ☐ Het onderzoek naar de haalbaarheid van de realisatie van een zonnepaneel langs de A12 ter hoogte van de Bos- en Heideweg, is een van de speerpunten uit ons coalitieakkoord. In aanvulling daarop willen wij het college verzoeken parallel een onderzoek te starten naar het plaatsen van zonnepanelen in ons "eigen" Rozendaalse geluidsscherm. Een dergelijke aanpassing zal, verwachten wij, eenvoudiger en sneller te realiseren zijn omdat het een reeds bestaande situatie betreft.

- Met het oog op het veranderend klimaat en de steeds vaker optredende felle regenbuien met veel water, verzoeken wij om de planning t.a.v. het vervangen van asfalt door Klinkerbestrating te versnellen. Met meer open bestrating inclusief bijpassende voorzieningen zoals voldoende waterbuffering, krijgt regenwater beter de kans om in de bodem te infiltreren.
- Wij stellen voor om het bomenplan versneld uit te werken. Daarmee kunnen kritische situaties vastgesteld worden en kan een begin gemaakt worden met de noodzakelijke revitalisering dan wel vervanging van kwetsbare en oude bomenbestanden
- Wij verzoeken om na evaluatie van de huidige gewijzigde verkeerssituatie op de Kerklaan een aangepast ontwerp op te stellen. De Kerklaan is een beeldbepalende route in onze dorpskern en verdient naar onze mening een waardiger aanblik dan nu het geval is.
- Naar de staat van de fietspaden in het buitengebied is door het college een onderzoek toegezegd. Rosendaal '74 ziet uit naar de rapportage. Wij bepleiten om een eventueel noodzakelijke vernieuwing versneld te doen plaats vinden.
- Wij vragen het college een voorstel te doen om de verkeersveiligheid Schelmseweg/Ringallee/N785 te verbeteren. Er wordt daar regelmatig veel te hard gereden en in combinatie met de oversteekplaats ter hoogte van de Dorpsschool baart ons dat zorgen.
- Wij vragen opnieuw, en nu met extra klem, aandacht van het college voor de onkruidbestrijding. Deze is zwaar onder de maat en voldoet naar ons idee niet aan de referentiebeelden die wij gezien hebben als bijlage bij het contact met de groenfirma. Het bedrijf laat het er naar onze inschatting lelijk bij zitten. Vorig jaar tijdens de Algemene Beschouwingen is voor dit onderwerp ook al extra aandacht gevraagd. Helaas hebben wij moeten constateren dat de aanblik van onze stoepen en straten er sindsdien niet beter, maar juist slechter op is geworden.
- In het sociaal domein werken we nauw samen met de gemeente Rheden. Wij stellen voor om, gezien de ontwikkelingen rondom de kosten en de kwaliteit, de zorg (WMO en Jeugdwet) in onze gemeente te blijven monitoren en de geluiden van de inwoners van de gemeente Rozendaal mee te nemen in de samenwerking met Rheden.
- Wij pleiten voor extra aandacht voor eenzaamheid onder ouderen. Naast het ondersteunen van mantelzorgers en project Vitaal en veilig thuis en het stimuleren van het gebruik van de Serre voor sociale activiteiten adviseren wij actief met ouderen in gesprek te gaan over het bestrijden van eenzaamheid binnen deze groep. Hierbij staat het stimuleren van zelfredzaamheid ook op sociaal vlak voorop in plaats van het zorgen voor. De communicatie met bewoners mag in dit verband een impuls krijgen, bijvoorbeeld door "In de Roos" uit te leggen waar men terecht kan. Wij pleiten voor een duidelijk en voor eenieder bekend aanspreekpunt binnen de gemeente in het kader van: "De weg vinden wanneer je hulp nodig hebt".
- Om de gezondheid van de Rozendalers te bevorderen pleiten wij voor het extra stimuleren en faciliteren van vitaliteitsprogramma's volgens de regels van het subsidiebeleid Sport, Bewegen en Cultuur. Wij verzoeken het college om onderzoek te doen naar mogelijke vitaliteitsprogramma voor diverse doelgroepen. Te denken valt aan een Pilot Jeugd en een Pilot Ouderen. Vitaliteit draagt bij aan preventie en kan de vraag naar (curatieve) zorg doen afnemen. Graag ontvangen wij een voorstel.
- Het faciliteren van goed onderwijs faciliteren vinden wij heel belangrijk. In dit kader vragen wij het college om de samenwerking tussen gemeente en onderwijs te blijven stimuleren, onder meer door middel van een jaarlijks stageproject.

De meeste van ovengenoemde kaders kosten geld en zullen de komende jaren de exploitatieresultaten drukken. Om deze reden vinden wij een exploitatieresultaat rond de 0-lijn voor de komende jaren verdedigbaar en acceptabel.

Het college stelt verder voor om de ondergrens voor de weerstandsratio naar beneden bij te stellen. Doordat de diverse risico's in de nota realistischer ingecalculeerd worden dan voorheen het geval was, gaat de weerstandsratio al van ca. 14 naar 7. Een geaccepteerde veilige landelijke norm is 2. In de kadernota wordt voorgesteld om voor Rozendaal een weerstandsratio van 4 als ondergrens te hanteren. Rosendaal '74 is het met het college eens dat een ondergrens van 4 een acceptabele en veilige ondergrens is, die overigens niet actief nagestreefd hoeft te worden.

Bij het verschil tussen de getallen 7 en 4 gaat het om een bedrag van € 1.500,000 dat theoretisch beschikbaar is vanuit de Algemene Reserve ten behoeve van bestedingen. Het is uiteraard een fijne gedachte dat de gemeente bij wijze van spreken een dergelijk bedrag in de achterzak heeft. Wij vinden het echter tegelijkertijd belangrijk om deze reserve voorlopig zo veel mogelijk in stand te houden met het oog op de toekomst. Immers, hoe de vergoedingen uit het gemeentefonds zich de komende jaren ontwikkelen, weten we niet. Als de bestedingen van de rijksoverheid in de toekomst dalen, dalen onze inkomsten mee. Wel kan Rosendaal '74 zich voorstellen dat op enig moment deze reserve deels ingezet wordt voor bijzondere eenmalige projecten of uitgaven die niet in de begroting zijn voorzien. We noemen in dit verband eventuele onverwachte eenmalige grote uitgaven in het sociaal domein. Op dit punt geldt voor Rozendaal nl. de wet van de kleine getallen en is onze gemeente kwetsbaar.

In de kadernota bepleit het college een gefaseerde verhoging van de OZB. De OZB vormt, aldus het college, een van de weinige gemeentelijke inkomstenbronnen waar de gemeente zelf invloed op kan uitoefenen. Rosendaal '74 waardeert de zoektocht naar extra structurele inkomsten, maar ziet deze maatregel meer als laatste redmiddel om dreigende tekorten op te vangen. Een verhoging van de OZB naar een niveau zoals in omliggende gemeenten vinden wij nu dan ook niet opportuun aangezien daarvan op dit moment geen sprake is en gezien de grote kostenstijging voor individuele huishoudens. Echter, ook voor de gemeente stijgen de kosten sterk. Goed onderbouwd vinden wij daarom een geleidelijk ingroeimodel mogelijk bespreekbaar voor de jaren na 2023.

Tot slot, wij wensen het college en de ambtenaren veel succes en wijsheid toe bij het opstellen van de begroting. Begroten is een zaak van keuzes maken, het zoeken naar een evenwichtige balans en het helder benoemen van onzekerheden. Met het voorwerk gedaan in deze kadernota, aangevuld met de kaders die wij hier aanreiken, blijft Rozendaal financieel gezond en bouwen wij verder aan een gemeente waar het nu en in de toekomst goed toeven is.

Namens de fractie van Rosendaal'74 dank ik u voor uw aandacht.

Arie Blokland, fractievoorzitter

